

Kornis Mihály

Az alvajáró ország

A 2006. december 1.-i OSA gyorskonferenciára

Churchillel tartok - a legrosszabb parlamenti demokrácia is jobb, mint a legjobb államkapitalizmus, avagy szociálfasizmus. Összehasonlíthatatlanul szabadabbnak érzem magam és reménytelibbnek látom a jövőt itt és ma, mint Kádár János országában, kápó-bordélyában, a börtönben, amit máig visszasírnak annak legszerencsétlenebb rabjai. Akiknek megölte a lelkét, elpusztította öntudatát, tönkretette méltóságérzetét, megszüntette ítélőképességét, kiölte belőle szabadságvágyát, és az ön maga megvédéséhez szükséges öntudatát is a hosszantartó elnyomás, hasonlatosan ahhoz, ahogyan az a nácik táboraiiban is hosszú éveken át raboskodni képes, és az SS iránt végül már tiszteletet érző, hajdani lágerlakókkal megtörtént.

Ez a magyar tragédia. A velünk élő kádárizmus. A pseudo-társadalom pseudo-mozgásai. A temetetlen holtakon élősködő paraziták gyűlölet-lakomái. 2006 októberében és novemberében Mo.-n egy felülről szervezett politikai demonstráció-sorozat csődjének a tanúi lehettünk, amelynek célja a kormány megbuktatása lett volna. De az események irányítása kicsúszott a zavargásokat szervező erők kezéből. És átalakult valami kaotikus ifjúsági rendezvényé, amely nagyon érdekes, alvajáró, neurotikus úgynevezett ismétlési kísérlete volt az 56-os események félreértett, a társadalmi emlékezetben hamis módon rögzült mítoszának.

A magyar közszellem beteg.

Ennek a betegségnek a fő oka a magyar társadalmat ért traumaszorozat, amely az első világháború kirobbanásával, a Monarchia pusztulásával kezdődött. Trianonnal és Horthy diktatúrájával folytatódott és a '44 március 19-iki német megszállásba, majd Szálasi Ferenc nyilaskeresztes pártjának rémuralmába torkollott. Ez viszont 1948-tól szinte zökkenőmentesen - három év „békebeli zökkenő” után - folyt át Rákosi sztálinista rémuralmába, majd a sikertelenül dicsőséges 1956-os forradalomba és szabadságharcba. Végül a politikai erkölcs hiányába való cinikus belenyugvás Kádár János és cinkosai szovjet megszálláson alapuló hatalmának 33 éven át tartó, roppant sikeres agy mosásában vált krónikus betegségünké, és lett a nullpont körül mozgó közmorál megingathatatlanul perverz alapjává.

Mindmáig nem határolódtunk el attól az erkölcsiségtől, amely az 1956-os forradalom gyalázatos leverése után - és közben, 33 hosszú év alatt - alakult ki az országban. Nem beszéltük meg sem egymással, sem önmagunkkal, hogy a kádárizmus és említett előzményei mit tettek velünk, bennünk, az egymás után következő nemzetárulások máig ható következményei hogyan dúlták és dúlják szét napról napra az ország 1956-ban közösségben kivajúdott, legendás áldozatok árán megszületett nemzeti egységét.

Magyarország azért nem tud kikeveredni a megosztottságból, azért vannak és lehetnek e morális zűrzavarnak szélhámos haszonélvezői, mivel a hortyhstaszalasisista-kádárista cinkosság majd száz éve alatt, ezeket a mindannyiunkban óhatatlanul mélyre leágazó gyökereket magunkból ki nem ástuk, és nem hatástalanítottuk. Ez a fertelem tehát mind veszélyesebben romlaszt-bomlaszt, őrjít és betegít egy országot. A tünetek látványos formában mutatkoznak meg manapság, például a Kossuth téren, odakint, de odabent, a kupola alatt is.

Más kérdés, hogy én ezért nem a választópolgárokat tenném felelőssé. A politika és a gazdaság kénye-kedvének kitett egyszerű embernek az utóbbi kilencven évben nem volt rá lehetősége, pénze, családja, pillanata, és a parlamentben folyó politizálás színvonala sem adott rá lehetőséget, hogy szembesüljön horthyista, szalasisista, rákosista, kádárista létének hazugságaival. Hogy az újabb hazugságokról most már ne is beszéljek. Felelősséget ezért az 1989 után létrejött úgynevezett szabad politikai jogállamban működő politikusoknak kellene vállalniuk. Már ha igényt tartanak az államférfi címére.

A 2006 októberi-novemberi megmozdulások nem forradalmi tettek voltak, inkább afféle „elszabadult ágyútalpként” viselkedő politikai piár-rendezvények; utcaszínházi kísérletek. Ezért azonban elsősorban nem az abban résztvevők a felelősek. Ausztriában nemrég szabadult ki egy kislány, akit évekig molesztált a rabtartója. Bennünket nem évekig, hanem évtizedekig molesztáltak. És nem várható a kiszabadult rabtól, hogy magától rájöjjön minden összefüggésre, arra, ő miért és hogy került oda, abba a ketrecbe, miért maradt ott annyi ideig, és mivé változtatta, hová züllesztette a kénytelen együttműködés túszejtőjével. Én ezért nem ítélek meg senkit. Viszont azok, akiknek a fejében együtt áll a történet, ismerik az okokat, tudják, hogy mi történt, nos, azoknak nem volna szabad kóbor szavazatokért, az úgynevezett elvesző szavazatok javukra történő megmentéséért feláldozniuk egy önrendelkezési jogától minduntalan megfosztott nemzet önismeretét, önmagához való viszonya tisztázásának lehetőségét. Ennek a lehetőségnek a megtagadásával vádolom az 1989 óta hatalomba lépett összes magyar kormányt. Akikhez közöm van, mert demokratikus módon, szabad választások útján hatalomra került kormányok voltak.

Ezt az országot Antall Józsefnek, Horn Gyulának és Gyurcsány Ferencnek, de mindenekelőtt Orbán Viktornak azért sikerült kettéosztania, továbbá az MSZP-nek (az SZDSZ asszisztálásával) azért sikerült tartósan elnyernie a kormányzás lehetőségét, mert ama irgalmatlan hazugságok tömegét, amit Magyarország népével itt a különféle diktatúrák (a horthyzmus, a szálásizmus, a rákosizmus, és a kádárizmus) hetven év alatt lenyelettek, elfogadtattak, e kormányok egyike sem bélyegezte meg. Legalábbis azt a maga valójában és szörnyű következményeinek a magyar közvélemény elé tárásával, mindenestül el nem utasította. Vagyis társadalmi párbeszédet e roppant nemzeti tragédia aggasztó és mind félelmesebb tüneteiről, az - egyébként csak valamiféle konszenzuális alapon kialakított - gyógymódok lehetőségeiről (és esélyeiről) nem kezdeményeztek. Sőt. A pártok csak megtetézték az évszázados hazugságokat, mondhatni, még a tetejébe is hazudtak és hazudnak a mai napig ezeknek az évszázados hazugságoknak, úgy a politikai bal, mint a jobboldalon.

Az elmúlt, lassan 17 év alatt nem engedélyeztetett a magyar társadalomnak a diktatúrák latrina-létébe fojtott múltját: mai önmaga előzményeit megismernie. A pártok s kormányaik képtelenek voltak az országot valamely konstruktív, az egész társadalmat egy cél érdekében mozgósító, és minden magyar állampolgár számára örömmel vállalható új ország és erkölcs-építő feladatban egyesíteni. Ennek épp az ellenkezője történik. A pártok kenyeres pajtásokat, klientúrát gyűjtenek, és különféle nagyiparosok kijáró embereivé lesznek, meg csupa ehhez hasonló korrupció-gyanús dolgot művelnek, ahogyan azt már a horthysta, rákosista és kádárista politikusok is tették.

Semmi új, semmi új.

Ráadásul a kádárizmus ezerféle korrupciójától megbecstelenített emberségünk évtizedek alatt felgyülemlett, elfojtott dühét felelőtlen politikai tényezők mostanság tábortüzüknek használják, amin a maguk karrierjének sajátos ízű peccsenyjét sütögetik. Csepegtetik a levét egy ország kenyerére... Ez történt idén októberben és novemberben is.

Kinek mit kellene tennie, hogy ez megszűnjék?

Az MSZP esetében a kádárizmusban szerepet vállaló politikai garnitúrának át kellene adniuk a helyét a fiatal baloldalnak, a mind fiatalabbaknak, folyamatosan és megállás nélkül. Az SZDSZ-nek újra fel kellene vállalnia eredeti gyökereit, és például a társadalom tudtára adni, miféle alkuk zajlanak - és hányféle és hogyan (!); alkotmányellenesen és jogintézményeinktől ellenőrizhetetlenül - folyamatosan a háttérben, a gazdasági életben éppúgy, mint a politikaiban. A napi gyakorlatban a bíróságok, a jegybank, az Alkotmánybíróság politikai függetlensége és pártatlansága a közvélemény szemében kérdésessé vált, a független média pedig pártossá lett. És még le is tagadják.

A demokráciát újra kell építeni, ami azt jelenti, hogy az elvi kereteket valódi tartalommal kéne kitölteni. Aminek azonban előfeltétele a társadalmi békéért értelmes kompromisszumokra, sőt, áldozatokra képes nemzeti egység, vagy legalább az erre irányuló politikai szándék konszenzusa. A nemzeti egységet a társadalmi dialógus, a békés megbeszélések országos és szervezett elindulása, a béke-megbeszélések teremthetnék meg, nagyjából úgy, ahogy az Nyugat-Németországban a fasizmus évtizedei után lezajlott. Nekünk a kádárizmus-horthyizmus évtizedei után elengedhetetlenül fontos volna ezt az össztársadalmi vitát lefolytatnunk.

Javaslom, hogy e most már halaszthatatlan történelmi kibeszélődsdi során ne 1956-ig menjünk vissza, hanem legalább 1944. március 19-éig. A német megszállással kezdődően oly változatos irányból támadó szörnyűségek sora söpört végig ezen az országon hosszú évtizedeken át, az összes társadalmi réteg oly mértékű igazságtalanságot szenvedett el, akár szegény volt, akár gazdag, akár proletár, akár arisztokrata, akár zsidó, akár keresztény, hogy e katasztrófahalmaz megfelelő gyógymódja éppenséggel nem az egymás elleni bosszúszomjas acsarkodás volna, hanem a vallomás. Minden oldalon.

Társadalmi méretekben hazudni, naponta elárulni elveinket vagy hitünket a túlélés vagy a siker reményében, Magyarországon többé-kevésbé sikeres politikai stratégia lehet egészen addig, míg a kádárizmus etikai örökségével le nem számolunk. Ezt, amiben most benne vagyunk, az elnyomás etikáját hagyományá avató, hosszú szolgaságban telt múltunkkal való radikális szakításunk elmaradásából következtetem. Ezzel magyarázom, hogy már sem az MSZP-SZDSZ koalíció, sem a jobboldali pártok mögé felsorakozó választópolgárok nem fogalmazzák meg már semmiféle etikai követelményt azok vezetőivel kapcsolatban. Annyira rettegnek attól, hogy a másik párt hatalomra jut, vagy hatalmon marad, hogy gyakorlatilag nincs semmiféle erkölcsi elvárásuk a legismertebb politikusokkal szemben, egyik oldalon sem. Mi volt Kádár János legnagyobb vágya, ha nem ez? Az erkölcsi nullapont legyen a kiindulás a politikailag aktív tömegek számára. Na, hát most itt vagyunk.

Esély a kibontakozásra akkor lesz, ha a politikai életben, úgy a baloldalon, mint a jobboldalon megjelenik a politikai korrektség fogalmát belülről ismerő, felkészült és eu-tudatos új generáció, amely már kész felvenni a küzdelmet a kádárizmus, horthyizmus, szálásizmus, egyáltalán, a vezér-kultusz társadalmunkat pusztító rögeszméjének hatástalanításáért. És talán épp e politikai elmebaj megszüntetéséért vívott, de azért mindenféle értelemben *környezetbarát* küzdelem jegyében sikerül majd létrehozni, a bibliai tisztaságú össztársadalmi

szolidaritás 1956 októberi hagyományaira épülő nemzeti egységet. A mai huszonévesek józan reményeiben, nyugati egyetemeken szerzett szakképzettségében, és a politikailag korrekt viselkedés iránti általános elkötelezettségében bízom. Félő, hogy amíg e nemzedék-, illetve szemléletváltásra a politikai életben nem kerül sor, csak a romlás mélyebb és mélyebb bugyraiba süllyed hazánk.

Remélni merem, közel a fordulóponthoz.

Pest, 2006. december 1.